

X. Y.

Koszty sądowe w sprawach o odszkodowanie za wypadki przy pracy

---

Palestra 6/5(53), 61-62

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KOSZTY SĄDOWE, w sprawach o odszkodowanie za wypadki przy pracy

Ustawa z dnia 16.XI.1960 r. (Dz. U. Nr 51, poz. 298) znowelizowała art. 3 ust. 1 pkt 3 przepisów o kosztach sądowych w ten sposób, że uwolniła od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych stronę dochodzącą wynagrodzenia szkód wynikłych z wypadku przy pracy albo choroby zawodowej. Ponieważ tekst przepisów mówi o „wypadku przy pracy”, powstała wątpliwość, czy dotyczy on też wypadku w drodze do pracy lub z pracy, zwłaszcza że z reguły za wypadek taki ponosi odpowiedzialność nie zakład pracy zatrudniający poszkodowanego, lecz osoba trzecia.

W konkretnej sprawie wracająca z pracy do domu powódka (nawiasem mówiąc — adwokatka wracająca z radcostwa) została przejechana przez samochód MO. Wniosła ona potem pozew o odszkodowanie. Sąd Wojewódzki dla m. Warszawy, uważając, że roszczenie odszkodowawcze z tytułu wypadku w drodze z pracy nie jest objęte przepisem art. 3 ust. 1 pkt 3 p.o.k.s., wymierzył wpis i wezwał powódkę do jego uiszczenia, a gdy to nie nastąpiło, pozew zwrócił. Na zwrot pozwu powódka wniosła zażalenie.

Rozpoznając to zażalenie Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 12.I. 1962 r. w sprawie I Cz 123/61 zaskarżone postanowienie uchylił i wyjaśnił, co następuje:

Ustawa z dnia 30 grudnia 1950 r. — przepisy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1961 r. Nr 10, poz. 57 — stanowi w art. 3 ust. 1, że m. i. nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych „strona dochodząca wynagrodzenia szkód wynikłych z wypadku przy pracy albo choroby zawodowej”. Ze sformułowania tego wynika, że jedyną przesłanką ustawowego zwolnienia w omawianym wypadku strony od kosztów sądowych jest to, żeby doznała ona szkody na skutek wypadku przy pracy, które to pojęcie określa art. 36 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. Natomiast ustawa nie uzależnia zwolnienia od kosztów sądowych od tego, czy poszkodowany pracownik dochodzi odszkodowania od zakładu pracy z mocy art. 24 tego dekretu, czy też od osoby trzeciej na zasadach ogólnych, jeśli osoba ta spowodowała wypadek przy pracy. Taki wniosek wspiera również zestawienie zdania pierwszego ze zdaniem drugim artykułu 3 ust. 1 pkt 3, skoro w tym drugim zdaniu wyraźnie zaznaczono, że ze zwolnienia, o którym mowa, korzysta tylko strona dochodząca należności od zakładu pracy.

Wreszcie należy podkreślić, że wykładnia taka jest ze wszech miar społecznie uzasadniona. Przepis art. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych stanowi wyraz szczególnej ochrony, jaką ustawodawca zapewni pracownikowi dochodzącemu należności za pracę lub odszkodowanie za szkodę spowodowaną wypadkiem w zatrudnieniu, nie ma zaś żadnych słusznych racji, które by uzasadniały tę troskę tylko do wypadków, gdy pracownik dochodzi tego odszkodowania od zakładu pracy. Istotna z punktu widzenia ochrony pracownika jest natomiast tylko ta okoliczność, że uległ on wypadkowi przy pracy (w zatrudnieniu) w rozumieniu obowiązującego ustawodawstwa.

Powyższe argumenty prowadzą zatem do wniosku, że ze zwolnienia od kosztów sądowych przewidzianego w art. 3 ust. 1 pkt 3 zdanie pierwsze korzysta pracownik, który uległ wypadkowi przy pracy, bez względu na to, czy roszczenie o odszkodowanie kieruje on przeciwko zakładowi pracy, czy też przeciwko osobie trzeciej, którą prawo czyni także (lub nawet wyłącznie) odpowiedzialną za skutki wypadku w zatrudnieniu.

X.Y.